

Kansalliskielilautakunta

12.03.2025

Kokoustiedot

Aika 12.03.2025 klo 17:00 - 18:55

Paikka Kokoustila Matalajärvi, Tekniikantie 15, Espoo

Läsnä	Westerholm Anita	puheenjohtaja	saapui klo 17.26
	Abborre Christel	varapuheenjohtaja	
	Ahde Elina	jäsen	poistui klo 17.06, saapui klo 17.10
	Backman Ralf	jäsen	
	Broman Annika	jäsen	
	Fjäder Sture	jäsen	
	Liljelund John	jäsen	
	Särs Tony	jäsen	
	Nores Mia	aluehallituksen edustaja	
	Öberg Benita	ruotsinkielisten palvelujen johtaja	
Poissa	Leidenius Kia	asiantuntija	
	Palojärvi Elina	hallintopäällikkö, sihteeri	
	Braskén Peter	jäsen	
	Gästrin Eva-Lena	jäsen	
	Krogius Edward	jäsen	
	Lahti Viveca	jäsen	
	Nina Wessberg	jäsen	
	Laiho Mia	aluehallituksen puheenjohtaja	
	Korsu Alvar	nuorisovaltuuston edustaja	

Allekirjoitukset

Anita Westerholm
puheenjohtaja
§ 11-14

Elina Palojärvi
sihteeri

Christel Abborre
varapuheenjohtaja
§ 9-11

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Tony Särs
pöytäkirjantarkastaja

Elina Ahde
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 21.03.2025

Kokouksen alkuperäinen pöytäkirja on julkaistu ruotsinkielisenä 19.3.2025. Muutoksenhakuaika lasketaan ruotsinkielisen pöytäkirjan julkaisuhetkestä alkaen. Tämä pöytäkirjaversio on käännös alkuperäistä pöytäkirjasta, joka on julkaistu ruotsinkielisen pöytäkirjan muutoksenhakuaikana.

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 9		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
§ 10		Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 11		Katsaus ajankohtaisiin asioihin	7
§ 12	1, 2	Kansalliskielilautakunnan vuoden 2024 vuosikertomuksen käsittely	8
§ 13		Raaseporin ja Porvoon sairaaloiden verkostomaisten osaamiskeskittymien merkitseminen tiedoksi	10
§ 14		Ilmoitusasiat	14

§ 9

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Käsittely

Varapuheenjohtaja Abborre toimi kokouksen puheenjohtajana tämän asian käsittelyn aikana.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 78 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

§ 10

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kansalliskielilautakunta päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet

Käsittely

Varapuheenjohtaja Abborre toimi kokouksen puheenjohtajana tämän asian käsittelyn ajan.

Jäsen Fjäder poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 17.06.

Päätös

Kansalliskielilautakunta päätti yksimielisesti

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsen Särsin ja jäsen Ahden ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet.

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toimitella voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 79 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus kansalliskielilautakunnan kokouksissa

Hallintosäännön 77 § mukaan kansalliskielilautakunnan jäsenten ja esittelijän lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus kansalliskielilautakunnan kokouksissa on seuraavilla henkilöillä:

- aluehallituksen puheenjohtaja sekä aluehallituksen nimeämä edustaja tai varaedustaja,
- hyvinvointialuejohtaja,
- lautakunnan määräämät luottamushenkilöt ja viranhaltijat lautakunnan kokouksissa,

- nuorisovaltuuston edustaja.

Kokouksessa voi lisäksi olla läsnä erillinen sihteeri.

Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta määrätään asianomaisen toimielimen yhteydessä.

Muiden vaikuttamistoimielinten kuin nuorisovaltuuston edustajalla on toimielimessä läsnäolo- ja puheoikeus yksittäisessä kokousasiassa toimielimen puheenjohtajan tai sen esittelijän harkinnan mukaan.

Salassa pidettäviä asioita käsiteltäessä kokouksessa voivat olla jäsenten, esittelijän ja sihteerin lisäksi läsnä vain aluehallituksen edustaja, hyvinvointialuejohtaja, palvelualuejohtaja sekä esittelijän tarvittaessa kutsuma asiantuntija.

§ 11

Katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Esittelijä Öberg kertoi lautakunnalle seuraavista ajankohtaisista asioista

- Hyvinvointialueen palvelut ja talous vuonna 2024
- Kärkihankkeet hyvinvointialueella
- Raaseporin osaamiskeskittymä
- Ympäristövahinko Hangossa
- Digitaalinen asiointialusta Lunna
- Strategioiden arviointi.

Varapuheenjohtaja Abborre toimi kokouksen puheenjohtajana tämän asian käsittelyn aikana klo 17.26 saakka.

Jäsen Fjäder saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 17.10.

Puheenjohtaja Westerholm saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 17.26.

Päätös

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Esittelijän ajankohtaiset asiat

4521/00.01.03/2023

Kansalliskielilautakunta 12.03.2025 § 12

§ 12

Kansalliskielilautakunnan vuoden 2024 vuosikertomuksen käsittely

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Öberg Benita

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, Sote-palvelutuotanto, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää

1. omalta osaltaan hyväksyä liitteenä olevan vuosikertomuksen, joka käsittelee ruotsinkielisten palveluiden toteutumista vuonna 2024 ja

2. lähettää liitteenä olevan vuosikertomuksen aluehallitukselle.

Käsittely**Päätös**

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hyvinvointialueista annetun lain 33 §:n mukaan kansalliskielilautakunnan on annettava vuosittain aluehallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan antama kertomus antaa aihetta.

Vuosikertomuksen tavoitteena on tarjota hyvinvointialueelle tietoa, jota voidaan hyödyntää kielivähemmistöjen palveluiden suunnittelua koskevassa päätöksenteossa. Raportointi on myös olennainen osa kansalliskielilautakunnan toimintaa, jonka tavoitteena on selvittää, arvioida ja määritellä kielivähemmistön tarvitsemat palvelut heidän omalla kielellään sekä seurata näiden palveluiden saatavuutta ja laatua.

Vuosikertomuksen rakenne on laadittu jo toimintavuonna 2023 yhteistyössä muiden kaksikielisten hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän kanssa siten. Tämä yhteistyö perustuu kuitenkin sille, että kukin toimija lähtee omasta toiminnastaan, tarpeistaan ja mahdollisuudestaan saada tietoa omassa organisaatiossaan. Vuoden 2024 rakenteeseen on tehty pieniä muutoksia, mutta kuitenkin siten, että rakenne vastaa alkuperäistä.

Voidaan todeta, että vuoden 2024 vuosikertomuksessa on puutteita tietojen osalta, jotka liittyvät eri organisaatioiden potilastietojärjestelmiin ja muihin mittareihin. Nämä järjestelmät ja mittarit eivät ole vielä täysin käytössä tai kehitetty niin, että ne vastaisivat tarvetta arvioida ruotsinkielisten palveluiden tilannetta.

Liitteet

- 1 Kansalliskielilautakunnan vuosikertomus 2024
- 2 Kansalliskieliohjelman seuranta

Oheismateriaali

- Invånarenkät om Västra Nylands välfärdsområdets tjänster på svenska 2024
- Personalenkät om Västra Nylands välfärdsområdets tjänster på svenska 2024
- Yhteenveto henkilöstökyselyn tuloksista ruotsinkielisistä palvelusta
- Sammanfattning av svaren på invånarenkäten om den svenska servicen

Tiedoksi**Täytäntöönpano**

Ruotsinkielisten palvelujen johtaja, aluehallitus

Päätöshistoria

2090/00.02.01/2024

Kansalliskielilautakunta 12.03.2025 § 13

§ 13

Raaseporin ja Porvoon sairaaloiden verkostomaisten osaamiskeskittymien merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Öberg Benita

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, Sote-palvelutuotanto, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä tiedoksi selvityksen Raaseporin ja Porvoon sairaaloiden verkostomaisista osaamiskeskittymistä.

Käsittely**Päätös**

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Raaseporin ja Porvoon sairaaloiden verkostomaisten osaamiskeskittymien kehittämiseksi on myönnetty valtionavustusta Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman 2024–2027 mukaisesti. Kyse on yhteistyöstä, johon HUS-yhtymä, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialue ovat yhdessä saaneet valtionavustusta yhteensä 1 000 000 euroa ajanjaksolle 1.4.2024–30.6.2025.

Hankerahoitusta haetaan erikseen jokaiselle kalenterivuodelle. Vuosittaiset suunnitelmat sisältävät kehitystä, toteutusta, valvontaa ja arviointia koskevia priorisointeja, koska alustavan suunnitelman mukaan osahankkeet kehittyvät eri tahtiin. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen osuus ajanjaksolle myönnetystä rahoituksesta on 400 000 euroa.

Kehittämishanke koostuu seuraavasta kolmesta osahankkeesta:

- monialainen kaksikielinen osaamiskeskus
- kansainvälinen rekrytointi
- digi- ja etäpalvelut.

Rahoitushakemus seuraavalle toimintakaudelle on valmistelussa, ja siinä on pitkälti samat kehittämiskokonaisuudet ja painopistealueet, jotka selviävät maaliskuun 2025 aikana.

Ensimmäisellä, 1.4.2024 alkaneella rahoituskaudella hankkeen painopisteinä ovat olleet seuraavat kehittämiskohteet:

Monialainen kaksikielinen osaamiskeskus:

- LUVN: oppimiskokonaisuus
- HUS: oppimiskokonaisuus ja -yksikkö
- Kielikylpytoiminnan suunnittelu henkilöstölle ja opiskelijoille
- Muita kielenoppimista tukevia menetelmiä ja aineistoja

Etäpalvelut:

- LUVN: ruotsinkielisen etäkotihoitoon, kuntouttavan etäpäivätoiminnan ja etäkuntoutuksen varmistaminen koko Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella keskittämällä tuotanto Raaseporiin.
- LUVN ja HUS: webinaarisarjan suunnittelu henkilöstön etätyöskentelyn tueksi.
- HUS: ruotsinkielisen neurologian palvelupolun kehittäminen etäpalveluiden ja digipalveluiden avulla; lähetteen käsittelyn ja sisäisen läheteprosessin kehittäminen.

Digipalvelut:

- LUVN: Osana hyvinvointialueen digitaalisen asioinnin kokonaisuutta otetaan huomioon kysyntä ja ruotsinkielisten palveluiden toteuttaminen.
- LUVN: Tekoälypohjainen käännössovellus henkilöstölle
- HUS: Tekoälypohjainen käännössovellus henkilöstölle

Kansainvälinen rekrytointi:

- HUS: sairaanhoitajien ja lääkäreiden rekrytointi ruotsiksi
- HUS: ulkomaisten opiskelijoiden ruotsin taitojen tukeminen (pätevyöitymisopintojen pilotointi)
- Yleisen mallin luominen kansainvälisiin rekrytointiprosesseihin sosiaali- ja terveydenhuollon alalle.

Tilannekatsaus Raaseporin sairaalan/kampuksen hankekokonaisuuksiin esitellään tarkemmin oheismateriaalissa.

Liitteet**Oheismateriaali**

- Raaseporin osaamiskeskittymä, Ensimmäinen hankekausi

Tiedoksi**Täytäntöönpano**

Ruotsinkielisten palvelujen johtaja

Päätöshistoria

Kansalliskielilautakunta 27.11.2024 § 43

§ 43

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, Sote-palvelutuotanto, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä tiedoksi selvityksen Raaseporin ja Porvoon sairaaloiden verkostomaisista osaamiskeskittymistä.

Käsittely

Päätös

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

HUS-yhtymä, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialue ovat yhdessä saaneet valtionavustusta yhteensä 1 000 000 euroa ajanjaksolle 1.4.2024–30.6.2025. Hanke toteutetaan Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman 2024–2027 mukaisesti. Hankerahoitusta haetaan erikseen jokaiselle kalenterivuodelle. Vuosittaiset suunnitelmat sisältävät kehitystä, toteutusta ja arviointia koskevia priorisointeja, koska osahankkeet alustavan suunnitelman mukaan kehittyvät eri tahtiin.

Kehittämishankkeeseen kuuluvat seuraavat kolme osahanketta:

- monialainen kaksikielinen osaamiskeskus
- kansainvälinen rekrytointi
- digi- ja etäpalvelut.

Vuoden 2024 hallitusohjelmassa kiinnitetään huomiota tarpeeseen perustaa HUS-yhtymään kuuluvien Porvoon ja Raaseporin sairaaloiden yhteyteen verkostomaiset osaamiskeskittymät. Tavoitteena on tukea, kehittää ja turvata kielellisten oikeuksien toteutumista sosiaali- ja terveydenhuollossa ja varmistaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon välinen palveluintegraatio molemmilla kansalliskielillä.

Osapuolet solmivat avustuksen käyttöä koskevan sopimuksen 25.6.2024.

Määrärahojen jakautuminen ajanjaksolle 1.4.2024–30.6.2025:

- HUS-yhtymä 450 000 euroa
- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue 400 000 euroa
- Itä-Uudenmaan hyvinvointialue 150 000 euroa

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 33 §:n mukaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tehtävänä on tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä koko

maassa. Näin ollen on luonnollista, että verkoston kautta välitetään tietoa hankkeesta ja sen etenemisestä. Verkostoon kuuluvat kaksikieliset hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki, HUS-yhtymä, THL ja sosiaalialan osaamiskeskus FSKC (Finlands svenska kompetenscenter). Verkoston noin kerran kuukaudessa järjestettäviin kokouksiin kutsutaan joka organisaatiosta edustajia, jotka ovat kiinnostuneita osahankkeisiin liittyvistä teemoista ja haluavat työstää niitä.

Verkoston lisäksi hankekokonaisuudesta raportoidaan kansalliskielilautakunnille, ja kaikissa kolmessa organisaatiossa hankkeesta annetaan yhteistä yleistietoa. Hankkeen toimintaan liittyvän viestinnän on oltava avointa, vuorovaikutuksellista ja kaikkien kohde- ja sidosryhmien saatavilla eri kanavista.

Kokonaishankkeen kaikkien kolmen organisaation edustajista koostuva ohjausryhmä on ensimmäisessä kokouksessaan todennut, että osahankkeet ovat lähteneet käyntiin suunnitellusti ja jokaisesta organisaatiosta on nimetty hankkeeseen asiantuntijoita.

Ohjausryhmä toteaa lisäksi seuraavaa:

- **Monialaista kaksikielistä osaamiskeskusta** käsittelevässä osahankkeessa keskitytään kehittämään toimintaa alueellisesti. Tavoitteena on myös, että laajimmat toiminnan kehittämissuunnitelmat hyväksytään erikseen kussakin organisaatiossa.
- **Kansainvälistä rekrytointia** käsittelevää osahanketta toteutetaan hyvinvointialueilla jo laajasti.
- **Digi- ja etäpalveluja** käsittelevästä osahankkeesta voidaan todeta, että organisaatioilla on hyvinkin vaihtelevasti resursseja sen toteuttamiseen. Tämä puolestaan tarkoittaa sitä, että organisaatiot osallistuvat hankkeeseen hyvin erisuuruisilla panostuksilla. Saatuja tuloksia on kuitenkin hyödynnettävä ja sovellettava.

Hankekokonaisuuden tilannekatsaus esitellään tarkemmin oheismateriaalissa.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

§ 14

Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kansalliskielilautakunnan tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Hyvinvointialueen palvelutuotannon kuukausittainen Tahti-raportti (keskeiset tunnusluvut) luettavissa verkosta osoitteesta <https://www.luvn.fi/fi/tahti>.

Liitteet

Oheismateriaali

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hyvinvointialuelain 141 §:n mukaan hakea muutosta.